

Dosarul nr. 3r-73/24
2-22119074-01-3r-18032024

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul central) V. Pădurari
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu

DECIZIE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de avocatul Roman Stici în numele și interesele lui Vasile Capbătut,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Capbătut împotriva Biroului Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ, împotriva încheierii din 27 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă :

La 12 august 2022, Vasile Capbătut, fiind reprezentat de avocatul Roman Stici, a înaintat în cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord al Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a respins acțiunea înaintată de Vasile Capbătut împotriva Biroului Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ.

La 14 decembrie 2023, avocatul Roman Stici, în interesele lui Vasile Capbătut, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

Prin încheierea din 27 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de avocatul Roman Stici în interesele lui Vasile Capbătut, împotriva hotărârii din 12 decembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

La 04 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul Roman Stici, în interesele lui Vasile Capbătut, a declarat recurs împotriva încheierii din 27 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia și anularea încheierii recurate și adoptarea unei noi încheieri, prin care să se dispună acordarea apelantului unui termen suplimentar de 30 de zile de la data recepționării hotărârii motivate a instanței de fond, semnate electronic și comunicate corespunzător.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a susținut că, copia hotărârii primei instanțe i-a fost notificată în mod electronic. Totuși, a invocat că aceasta nu a fost semnată electronic, ci a fost trimisă ca un simplu înscris, ceea ce ridică îndoieli cu privire la conformitatea sa cu cerințele legale pentru a produce efecte juridice necesare motivării apelului.

Consideră că transmiterea unei copii a hotărârii judecătorești fără o semnătură electronică validă ridică probleme legate de capacitatea documentului de a produce efecte juridice necesare pentru motivarea apelului. Acest aspect contravine principiilor transparenței și accesului la justiție, precum și cerințelor legale privind comunicarea actelor judecătorești.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit art.242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, instanța de recurs constată că copia încheierii contestate a fost notificată reprezentantului recurentului Vasile Capbătut, avocatului Roman Stici, la 28 februarie 2024 (f.d.28 verso), iar cererea de recurs a fost declarată la 04 martie 2024 (f.d.29), în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului copia recursului depus, însă referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Examinând recursul depus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Potrivit art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 12 decembrie 2023 a fost pronunțată hotărârea a Judecătorei Bălți, sediul central, prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Vasile Capbătut.

La 14 decembrie 2023, avocatul Roman Stici, în interesele lui Vasile Capbătut, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2023 a Judecătorei Bălți, sediul central.

În corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Potrivit art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

În conformitate cu articolul 110¹ alin (5) din Codul administrativ, notificarea prin intermediul sistemelor informaționale dedicate sau al altor mijloace electronice de comunicație care permit confirmarea recepționării notificării este echivalentă cu notificarea prin poștă convențională cu scrisoare recomandată. Confirmarea recepției notificării, emisă în mod automatizat de sistemul informațional sau de alt mijloc electronic de comunicație dedicat, probează notificarea.

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă, prevede că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169–171.

La cazul din speță, actele cauzei demonstrează incontestabil că hotărârea motivată din 12 decembrie 2023 a Judecătorei Bălți, sediul central, a fost notificată reprezentantului apelantului/recurentului Vasile Capbătut, avocatului Roman Stici, la data de 17 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

Mai mult decât atât, hotărârea motivată a fost publicată și pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată la aceeași dată.

Astfel, la caz, termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului la Curtea de Apel Bălți a început să curgă la 18 ianuarie 2024 și a expirat la data de 16 februarie 2024, inclusiv.

Cu toate acestea, apelantul Vasile Capbătut nu a respectat prevederile la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și nu a depus la Curtea de Apel Bălți motivarea apelului.

Instanța de recurs reține că în corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al apelantului/recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

În ceea ce vizează alegația recurentului precum că, nu a depus motivarea apelului în termen deoarece copia hotărârii primei instanțe i-a fost notificată fără a fi semnată electronic, instanța de recurs o consideră declarativă și abuzivă. Or, potrivit scrisorii de la fila dosarului 21, la data de 17 ianuarie 2024 avocatul Roman Stici a confirmat recepționarea hotărârii motivate, la acel moment neavând careva dubii referitoare la autenticitatea ei.

În cazul unor dubii, fiind cel interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, acesta urma să verifice repetat informația primită, inclusiv să verifice Portalul Național al Instanțelor de Judecată în timp cât mai restrâns pentru a nu omite termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului.

Iar, invocarea unui astfel de argument decât în instanța de recurs și doar după expirarea termenului de 30 de zile, nu denotă alt ceva decât un comportament abuziv din partea reprezentantului recurentului.

Reieșind din cele expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece recurentul nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se

subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Din aceste considerente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Roman Stici în numele și interesele lui Vasile Capbătut.

Se menține încheierea din 27 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Capbătut împotriva Biroului Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc